

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11

E: gp.mgrt@gov.si

www.gov.si

Številka: 631-1/2021/15

Ljubljana, 15. 2. 2021

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Članstvo Slovenije v Odboru za miroljubno uporabo vesolja – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena, 5. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je odločila, da se Republika Slovenija včlani v Odbor za miroljubno uporabo vesolja, in nalaga Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvu za zunanje zadeve, da izvedeta vse potrebne postopke za včlanitev.

mag. Janja Garvas Hočevar
V.D. GENERALNE SEKETARKE

Priloga:

Obrazložitev

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Generalni sekretariat Vlade RS,
- Urad Vlade RS za komuniciranje.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Tanja Permozer, Vodja delegacije RS pri ESA, MGRT - DIPT

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Zaradi povečanih aktivnosti na področju vesolja v Sloveniji, predvsem na ravni podjetij, in izstrelitve prvih slovenskih satelitov v vesolje, predlagamo vključitev Republike Slovenije v Odbor za

miroljubno uporabo vesolja (The Committee on the Peaceful Uses of Outer Space - COPUOS).		
Članstvo v COPUOS ne pomeni dodatnih finančnih obremenitev, omogoča pa dostop do dodatnih informacij in aktivno sodelovanje v delovnih telesih, kjer se oblikuje globalna politika in standardi na področju vesolja.		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskladenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
Gradivo nima finančnih posledic na državni proračun.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnost občin, - delovanje občin, - financiranje občin 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		NE
Skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14 in 164/20) sodelovanje javnosti pri sprejemu predloga sklepa ni potrebno.		NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:
--

NE

Zdravko Počivalšek
MINISTER

OBRAZLOŽITEV

V zadnjih letih opažamo povečan interes slovenskih podjetij za aktivnosti na področju vesoljskega sektorja, ki se na tem segmentu že uveljavljajo tudi v svetovnem merilu. Prav tako zaznavamo večji interes tudi novih podjetij, ki na tem področju do sedaj niso bila aktivna. K temu prispeva tudi večja prepoznavnost vesoljskega sektorja, tudi z izstrelitvijo prvih dveh slovenskih satelitov (Nemo HD in TriSat) v vesolje septembra 2020 ter oktobra 2020 podpisan nadgrajeni Pridružitveni sporazum z ESA (Evropska vesoljska agencija - European Space Agency), ki je začel veljati 8. 12. 2020.

Zaradi povečanih aktivnosti na področju vesolja in prvih slovenskih satelitov v vesolje ocenjujemo, da bi bilo smiselno, da se Republika Slovenija včlani v Odbor za miroljubno uporabo vesolja (The Committee on the Peaceful Uses of Outer Space - COPUOS), ki je bil kot stalni odbor vzpostavljen leta 1959. Leta 1958 je bila ustanovljena Pisarna OZN za vesoljske zadeve (United Nations Office for Outer Space Affairs - UNOOSA), ki služi kot vsebinski in administrativni sekretariat za COPUOS. UNOOSA tudi vodi register ZN za objekte, izstreljene v vesolje. V ta register bo potrebno vpisati tudi dva slovenska satelita v vesolju, ki sta že bila izstreljena.

Članstvo v COPUOS ne prinaša dodatnih finančnih obveznosti. Delovanje odbora se financira iz rednega proračuna OZN. Tudi vsebinskih pogojev za članstvo ni. Od države, ki se želi pridružiti, se pričakuje le, da ima interese na področju miroljubne uporabe vesolja in da aktivno sodeluje pri delu COPUOS in delu obeh pododborov (znanstveno-tehnični in pravni). Republika Slovenija je pogodbenica štirih izmed petih konvencij OZN s področja vesolja in sicer: Sporazum o reševanju, Konvencija o odškodninski odgovornosti, Konvencija o registriranju in Pogodba o vesolju.

V okviru COPUOS so bile junija 2019 sprejete smernice za dolgoročno trajnost vesoljskih aktivnosti. V povezavi s tem je vzpostavljena tudi dolgoročna delovna skupina, ki deluje pod Znanstveno-tehničnim pododborom. Sicer znotraj COPUOS deluje cela vrsta delovnih skupin, ki obravnavajo vprašanja, povezana z vesoljskimi odpadki ("space debris"), definicijo in delimitacijo vesolja, statusom mednarodnih pogodb, ekstrakcijo surovin iz vesolja, trajnostnim razvojem in podnebnimi spremembami ipd.

Če je interes za članstvo potrjen, Stalno predstavništvo RS pri mednarodnih organizacijah na Dunaju z verbalno noto posreduje prijavo za članstvo Sekretariatu UNOOSA, ki prijavo cirkulira med državami članicami. Noti je običajno priložen dokument z orisom aktivnosti države v vesolju. UNOOSA pripravi formalni dokument, ki je posredovan COPUOS in obema pododboroma. Odločitev o članstvu je sprejeta na Plenarnem zasedanju, ki priporoči sprejem v članstvo Generalni skupščini OZN. Generalna skupščina nato sprejme odločitev o članstvu držav z Resolucijo o miroljubni uporabi vesolja.

Za Slovenijo bi lahko zanimive teme predstavljale vesoljske razbitine, vesolje in trajnostni razvoj ter opazovanje zemlje ("Earth Observation"), saj sta temu namenjena oba slovenska satelita. Med zasedanji Znanstveno-tehničnega pododbora pogosto pride do nacionalnih predstavitev vesoljskih programov in podjetij, ki delujejo na področju vesoljskih tehnologij. Velikokrat na zasedanjih sodelujejo tudi sami predstavniki relevantnih podjetij, ki lahko na ta način svoje projekte predstavijo drugim državam članicam. Z vidika razvijajočega se gospodarstva, vezanega na vesoljske tehnologije, bi bila lahko ta možnost zanimiva tudi za Slovenijo.

Ocenjujemo, da bi bila tudi v luči izstrelitve dveh slovenskih satelitov (načrtovane so še nove izstrelitve) in krepitve dejavnosti vesoljskega sektorja, smiselna vključitev Republike Slovenije v COPUOS. Z vključitvijo v COPUOS bi pridobili dostop do pomembnih informacij s področja vesolja, predvsem kar se tiče zakonodaje in mednarodnega urejanja tega področja, ključnih trendov za prihodnost in tudi priložnost za promocijo slovenskega vesoljskega sektorja.

Sodelovanje s COPUOS je pomembno tudi z vidika Zakona o nadzoru vesoljske dejavnosti, ki je v pripravi, in bo služil kot pravna podlaga za registracijo vesoljskih objektov pri UNOOSA.

V okviru medresorske Delovne skupine za vesolje, ki je bila ustanovljena s sklepom vlade številka 02401-8/2020/4 z dne 18. 6. 2020, je bila izvedena korespondenčna seja glede podpore za članstvo Republike Slovenije v COPUOS, kjer je predlog dobil soglasno podporo.